

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำแห่งหนึ่ง

Condom Use Behavior of MSM Prisoners in a Prison

พัชราภรณ์ ธรรมรัตน์พงษ์

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ พฤติกรรมและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม กับความรู้ ทักษะและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรได้แก่ ผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำจำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พบว่าเป็นเพศชายมีช่วงอายุ 21- 30 ปีมากที่สุด ร้อยละ 41 ประชากรศึกษา ส่วนใหญ่มีพื้นฐานความผิดเกี่ยวกับจำหน่ายยาเสพติดมากที่สุดร้อยละ 47.3 ส่วนใหญ่ประจำแดน 4 ร้อยละ 40.7 มีกำหนดโทษที่เหลือไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 51.3 ส่วนใหญ่จัดตัวเองอยู่ในกลุ่มสาวประเภทสองร้อยละ 45.3 รองลงมาจัดตัวเองอยู่ในกลุ่มเกย์ครึ่งร้อยละ 29.3 โดยเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 100 ส่วนผลเลือดเอชไอวีส่วนใหญ่ผลเป็นลบร้อยละ 93.3 และส่วนใหญ่อวัยวะเพศไม่ได้มีการตัดแปลงร้อยละ 86.7

2. ผู้ต้องขังที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีความรู้เรื่องการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับดี ทักษะการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับปานกลางและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยทั้ง 4 ด้านคือ ด้านความพอเพียง บริการที่มีอยู่ ด้านความสามารถเข้าถึงแหล่งบริการ ด้านความสะดวกในการใช้บริการและด้านการยอมรับในการใช้บริการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างพฤติกรรมกับการถุงยางอนามัยเท่ากับ 0.14 ระหว่างพฤติกรรมกับทัศนคติการใช้ถุงยางอนามัยเท่ากับ 0.23 ระหว่างพฤติกรรมกับการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยเท่ากับ 0.14 ซึ่งความสัมพันธ์ทุกคู่จัดเป็นความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับความรู้ ทักษะและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เพราะฉะนั้น เรือนจำควรมีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมหรือจัดตั้งชมรมสำหรับกลุ่มเป้าหมายในแต่ละแดนเพื่อมีพื้นที่ยื่นร่วมกับผู้ต้องขังรายอื่น และเปิดกว้างให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันโรคเอชไอวีในเรือนจำ เรือนจำควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการชุมชนในเรือนจำ(Drop in Center)เพื่อลดการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ลดการเสียชีวิตในผู้ติดเชื้อเอชไอวี ลดการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวเนื่องจากเอชไอวีและเพศภาวะ ต่อไป

คำสำคัญ: พฤติกรรมในการใช้ถุงยางอนามัย, ผู้ต้องขังที่มีความสัมพันธ์กับชาย

ABSTRACT

The objectives of this research were to; 1) To study knowledge, attitude, behavior and condom services accessibility with condom use of MSM prisoners in a Prison. 2) The correlation between factors relating condom use behavior such as knowledge, attitude and condom service accessibility. The methodology was quantitative research method. The population group used in this study was 150 MSM prisoners. The data was collected through questionnaires constructed by researchers assessing knowledge, attitudes, behavior and condom service accessibility of respondents.

Findings were as follows:

1. The most population, 41%, were 21-30 years of age men, 47.3% were convicted in drugs trading offence, 40.7% were imprisoned in Area 4, 51.3% have remaining sentence below 5 years, 45.3% belonged in Lady Boy group, 29.3% belonged in Gay group, 100 % used to have sex, 93.3% were negative HIV and 86.7% have non-modified penis

2. The most MSM prisoners have knowledge regarding condom use in good level, condom use attitude and behavior were in moderate level, condom use service accessibility, which divided into 4 fields: 1) service sufficiency 2) accessibility 3) convenience and 4) service acceptance, collectively, were in moderate level.

3. The calculated Pearson's Correlation between behavior and knowledge in condom use was 0.14, between behavior and attitude in condom use was 0.23, between behavior and condom service accessibility was 0.14. All correlations were unidirectional and in low level with 0.01 of statistical significance.

Condom use behavior of MSM prisoners in a Prison was in moderate level. The correlation between factors relating condom use behavior such as knowledge, attitude and condom service accessibility were in low level. **Recommendations:** A Prison shall provide area for activities or establishing association for target group in each area to stay with others. Private sector shall have the opportunity to participate in activities regarding HIV protection. There shall be Drop in Center in a Prison to reduce new HIV infection, decrease of HIV patients and discrimination against HIV and gender.

บทนำ

เรือนจำกลางมีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 6,514 คน ซึ่งเป็นประชากรที่มีความแออัดเกินกรอบความจำกัดของเรือนจำจึงมีการจับคู่กัน เป็นแพนกัน เลือกที่จะมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกัน และมีบางกลุ่มมีพฤติกรรมซึ่งผิดระเบียบทางเรือนจำ เช่น การสักร่างกาย การใช้อุปกรณ์ดัดแปลงอวัยวะเพศร่วมกันได้แก่ การฝังมุก การผ่าเบนซ์ การผ่าโพล์ การยกดอก การฉีดยาเป็นต้น ในสภาพดังกล่าวจึงทำให้เรือนจำมีภาวะความเสี่ยงต่อการติดต่อโรคติดต่อโดยเฉพาะการติดเชื้อเอชไอวีและโรคซิฟิลิส ส่งผลให้เรือนจำมีภาระงานในการดูแลรักษาและการ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ล้านนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สูญเสียอัตราการกำเริบของเจ้าหน้าที่เรือนจำในควบคุมผู้ต้องขังออกตรวจตามนัดและการนอนรักษาโรงพยาบาลภายนอก

จากการรายงานโรคติดต่อผู้ต้องขังเรือนจำพบว่าปีงบประมาณ 2557, 2558 และ 2559 ได้พบ ผู้ติดเชื้อ เอชไอวี 75 คน 106 คนและ 109 คนตามลำดับและในปี 2560 ได้มีการทำกิจกรรมค้นหา HIV เชิงรุกในกลุ่มผู้ต้องขังทั่วไปของเรือนจำจำนวน 757 คน พบว่ามีผู้ติดเชื้อเอชไอวีจำนวน 8 คน และพบมีผู้ติดเชื้อซิฟิลิสจำนวน 48 คน ประกอบกับในปี 2557 ได้มีการสุ่มตรวจเชื้อเอชไอวีในกลุ่มผู้ต้องขังชายจำนวน 163 คน ผลพบว่ามีผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวีร้อยละ 4.4 แต่ไม่พบการติดเชื้อซิฟิลิสร่วมด้วย พร้อมกันนี้ได้มีการสุ่มตรวจหาเชื้อเอชไอวีจาก กลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายจำนวน 53 คน ผลตรวจพบว่า มีผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายติดเชื้อเอชไอวีร้อยละ 22.6 และมีการติดเชื้อซิฟิลิสร่วมด้วยร้อยละ 16.6 ซึ่งแสดงถึงผู้ต้องขังกลุ่มชายรักชายที่มีความสัมพันธ์กับชายนี้มีภาวะความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและติดเชื้อซิฟิลิสร่วมด้วย และมีการรายงานว่ายอดผู้ต้องขังติดเชื้อเอชไอวีทั้งหมดและป่วยเป็นวัณโรค (ทุกประเภท) ร้อยละ 32 สาเหตุหลักของการแพร่เชื้อเอชไอวี สาเหตุจากปัจจัยการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน โดยมีการใช้ถุงยางอนามัยที่น้อย ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสอวพ.กรมควบคุมโรคในกลุ่มประชากรชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย (MSM) กำหนดไว้ จากรายงานการใช้ถุงยางอนามัยที่ให้เก็บข้อมูลการแจกถุงยางอนามัยของสถานพยาบาลเรือนจำของกองทุนโลกถุงยางอนามัยพบว่าปี 2558 - 2560 จำนวน 6,888 ชิ้น 6,687 ชิ้น และ 4,559 ชิ้นตามลำดับซึ่งข้อมูลแสดงถึงอัตราการใช้ถุงยางอนามัยที่ลดลงตามลำดับ การใช้ถุงยางอนามัยที่ลดลงของกลุ่มเป้าหมายที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในเรือนจำอยู่เช่น กลุ่มชายรักชาย การขายบริการทางเพศให้ผู้ต้องขัง การสักร่างกาย การตกแต่งอวัยวะเพศทำให้ต้องใช้ถุงยางอนามัยขนาดใหญ่กว่าอวัยวะเพศ เป็นต้น ซึ่งจากรายงานการวิจัยวนิดา ปาวรีย์ (2557) พบว่าการใช้ถุงยางอนามัยที่ลดลงมีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ อายุ อาชีพ การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทักษะการต่อรองการใช้ถุงยางอนามัย ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการเข้าถึงถุงยางอนามัย

บทบาทของพยาบาลเวชปฏิบัติในเรือนจำ จึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำโปรแกรมแก้ไข ควบคุม ป้องกัน และพัฒนางานเอชไอวีภายในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสร้างมุมมอง พัฒนาทัศนคติ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มผู้ต้องขังชายให้เกิดความเหมาะสมสอดคล้องในแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ พฤติกรรมและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม กับความรู้ ทักษะและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ครอบคลุมด้านเนื้อหาอยู่ 4 ด้านคือความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัย

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำและตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ทักษะการตัดสินใจและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ต้องขังชายที่มีความสัมพันธ์กับชายในจำนวนทั้งหมด 150 คน (ร้อยละ 3 ของผู้ต้องขังทั้งหมดของเรือนจำ)

ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ เรือนจำแห่งหนึ่ง

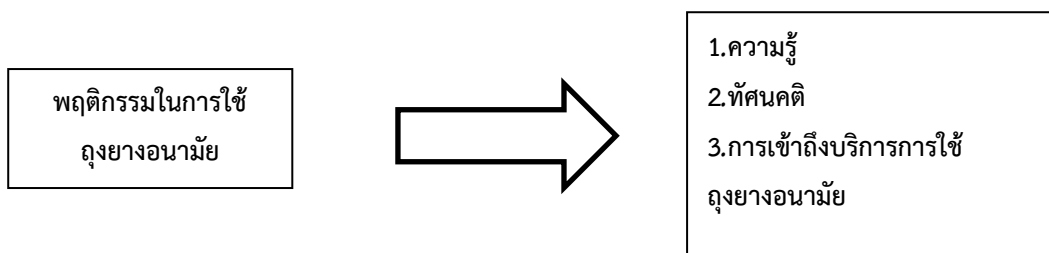
ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2560 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560
รวมเป็นระยะเวลา 3 เดือน

สมมติฐานการวิจัย

1. ความรู้ ทักษะการตัดสินใจ พฤติกรรมการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำอยู่ในระดับใด
2. พฤติกรรม กับความรู้ ทักษะการตัดสินใจและการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำแห่งหนึ่ง” จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ โดยใช้ระเบียบ วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังชายที่มีความสัมพันธ์กับชายในเรือนจำแห่งหนึ่งจำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามกรอบของการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายใน

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรือนจำแห่งหนึ่ง” และ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลโดยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Intertie)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย ทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. **สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)** สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของประชากรของเรือนจำ สถิติที่ใช้คือ-ค่าความถี่-(Frequency)-ค่าร้อยละ-(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. **สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)** ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับความรู้, พฤติกรรมกับทัศนคติ และพฤติกรรมกับการเข้าถึงบริการสุขภาพอนามัย สถิติที่ใช้คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในผู้ต้องขังชายที่มีความเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ”สรุปตามประเด็นได้ดังนี้

1.ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มเป้าหมายพบว่า ส่วนมากเป็นเพศชายมีช่วงอายุ 21- 30 ปี โดยเป็นคดีเกี่ยวกับโทษฐานความผิดความเกี่ยวกับจำหน่ายยาเสพติด เหลือกำหนดโทษส่วนใหญ่ไม่เกิน 5 ปี และประจำแดน 4 ประชากร ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มสาวประเภทสองไม่มีการดัดแปลงอวัยวะเพศ พบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วและผลเอชไอวีเป็นลบ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N=150)

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.อายุ		
ไม่เกิน 20 ปี	3	2.0
21 – 30 ปี	62	41.3
31 – 40 ปี	59	39.3
41 – 50 ปี	24	16.0
51 – 60 ปี	2	1.4
2.โทษฐานกระทำความผิด		
คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	35	23.3
คดีผิดต่อชีวิต	4	2.7
คดีผิดต่อร่างกาย	3	2.0
คดีเกี่ยวกับจำหน่ายยาเสพติด	71	47.3
คดีเกี่ยวกับครอบครองยาเสพติด	31	20.7

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คดีเกี่ยวกับเพศ	4	2.7
คดีอื่นๆ	2	1.3
3.ประจำแดน		
แดน 2	14	9.4
แดน 3	8	5.4
แดน 4	61	40.7
แดน 5	35	23.3
แดน 6	-	-
แดน 7	29	19.3
แดน 8	1	0.6
แดน 9	2	1.3

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (N=150) ต่อ

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. เหลือโทษจำคุกต่อไป		
ไม่เกิน 5 ปี	77	51.3
6 - 10 ปี	40	26.7
11 - 20 ปี	18	12.0
21 - 30 ปี	9	6.0
ตลอดชีวิต	1	0.7
ประหาร	-	-
อยู่ระหว่างการพิจารณาคดี	5	3.3
5.จัดตัวเองอยู่กลุ่มใด		
สาวประเภทสอง	68	45.3
เกย์ควีน	38	25.3
เกย์คิง	44	29.4
6.การเคยมีเพศสัมพันธ์		
เคย	150	100
ไม่เคย	0	0
7.ผลเลือดเอชไอวี		
บวก	10	6.7
ลบ	140	93.3
8.อวัยวะเพศได้มีการตัดแปลง		
ใช่	20	13.3
ไม่ใช่	130	86.7

1. ความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยผู้ต้องขังชายเรือนจำส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการสร้างสังคมอุดมปัญญาในยุคไทยแลนด์ 4.0”

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

50.7 ส่วนทัศนคติ การเข้าถึงบริการรูงยางอนามัยและการพฤติกรรมการใช้รูงยางอนามัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 76, 52 และ 51.3 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (n=150)

ประเภท ระดับ	ดี	ปานกลาง	น้อย	X	SD	
	(n%)	(n%)	(n%)			
1.ความรู้	76(50.7%)	62(41.3%)	12(8.0%)	7.3	1.28	ดี
2.ทัศนคติ	22(14.7%)	114(76.0%)	14(9.3%)	30.86	6.05	ปานกลาง
3.การเข้าถึงบริการ	71(47.3%)	78(52.0%)	1(0.7%)	20.1	3.64	ปานกลาง
4.พฤติกรรม	59(39.3%)	77(51.3%)	14(9.4%)	34.66	6.68	ปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับความรูู้ ทัศนคติ และการเข้าถึงบริการรูงยางอนามัยของผู้ต้องขังเรือนจำมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r) อยู่ในระดับต่ำคือ .14 .23 และ .14 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับความรูู้ ทัศนคติ และการเข้าถึงบริการรูงยางอนามัยของประชากร(n=150)

ประเภท	พฤติกรรมการใช้รูงยางอนามัย		
	r	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
1.ความรู้	.14	.004*	ต่ำ
2.ทัศนคติ	.23	.003*	ต่ำ
3.การเข้าถึงบริการ	.14	.004*	ต่ำ

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง“พฤติกรรมการใช้รูงยางอนามัยในผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในเรือนจำ” การศึกษาครั้งนี้พบว่า เป็นเพศชายมีช่วงอายุ 21- 30 ปีมากที่สุด ร้อยละ 41.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีโทษฐานความผิดเกี่ยวกับจำหน่ายยาเสพติดร้อยละ 47.3 ส่วนใหญ่ประจำแดน 4 ร้อยละ 40.7 มีกำหนดโทษที่เหลือไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 51.3 ส่วนใหญ่จัดตัวเองอยู่ในกลุ่มสาวประเภทสองร้อยละ 45.3 โดยเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 100 ส่วนผลเลือดเอชไอวีส่วนใหญ่ผลเป็นลบร้อยละ 93.3 และส่วนใหญ่้วยะเพศไม่ได้มีการตัดแปลงร้อยละ 86.7

ส่วนด้านความรู้การใช้ถุงยางอนามัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 50.7 มีความรู้ดีอธิบายได้ว่า ผู้ต้องชั่งก่อนเข้ามาเรือนจำได้รับรู้สื่อการใช้ถุงยางอนามัยจากหน่วยงานสาธารณสุขในรูปแบบอินเทอร์เน็ต แผ่นพับ สื่อโทรทัศน์และวิทยุ หนังสือให้ความรู้เรื่องโรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น ประกอบเมื่อผู้ต้องชั่งเข้ามาอยู่ในเรือนจำ จะมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านโรคเอดส์ตามนโยบายของกองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์ในโครงการการเข้าถึงบริการด้านการป้องกันและรักษาเอชไอวีในกลุ่มผู้ต้องชั่งรวมถึงการให้ความรู้ด้านโรคเอดส์แก่ผู้ต้องชั่ง รวมถึงกิจกรรมในวันส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องชั่งวันที่ 9 ธันวาคม ของทุกปี ดังที่ Nonaka and Takeuchi (2000) กล่าวว่า ความรู้เกิดจากการรวมตัวผ่านสื่อต่างๆ เช่นการประชุม สัมมนา การสนทนา การติดต่อผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นต้นสอดคล้องกับการศึกษาของสมอาด อุ่นไชย. (2556).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอดาตุพนม จังหวัดนครพนม.พบว่ามีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอยู่ในระดับ ดี

ด้านทัศนคติการใช้ถุงยางอนามัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 76 มีทัศนคติ การใช้ถุงยางอนามัยระดับปานกลาง เนื่องจากประชากรไม่แสดงออกทางความคิดเห็น หรือมีทัศนคติเฉยๆ (Negative Attitude)ซึ่งมีมุมมองทัศนคติเป็นกลาง แสดงถึงว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ รวมถึงไม่มี แนวโน้มทัศนคติอยู่เดิมหรือไม่มีแนวโน้มทางความรู้ในเรื่องนั้นๆ มาก่อน ประภาเพ็ญ สุวรรณ.(2526.) ถึงแม้ สาเหตุสำคัญที่ทำให้บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากประสบการณ์เฉพาะอย่าง การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สิ่งที่เป็นแบบอย่างและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของจิราพร หลงกุล และสุพรรณิ พรหมเทศ (2555) การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัด ขอนแก่นพบว่าทัศนคติเกี่ยวกับถุงยางอนามัยอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 52.5

ด้านพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับปฏิบัติ ถูกต้อง ปานกลางร้อยละ 52 จากการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์เป็นวิธีการหนึ่ง ที่จะช่วยลดความเสี่ยง จากการติดเชื้อ เอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ ลงได้ รวมกับการใช้เจลหล่อลื่นการสอดใส่ก็ต้องสวม ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้องทุกครั้ง การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยนั้นถือว่าเป็นการแสดงความรักของตนเอง และคนที่ตนเองรัก หากไม่แน่ใจว่าคู่นอนมีโอกาสเสี่ยง การใช้ถุงยางอนามัยก็เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันการติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ โดยถือว่าตนเองเห็นคุณค่าตนเอง (Self-esteem) ก็จะผลักดันให้บุคคล เห็นคุณค่า ตนเอง ประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่มีความค่า ไม่นำสิ่งที่ไม่ดีหรือสิ่งเลวร้ายมาให้กับตนเองเช่นเดียวกับทฤษฎี ความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow , hierarchy of needs) เชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการ ตามลำดับขั้น เพื่อเป็นแรงขับให้บุคคลกระทำพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ในพฤติกรรมของ การใช้ถุงยางอนามัยของผู้ต้องชั่งชายที่มีความสัมพันธ์กับชายได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ถุงยางอนามัยจาก หน่วยงานสาธารณสุขร่วมกับความร่วมมือภายในแดนซึ่งดูแลด้านการควบคุมผู้ต้องชั่งไม่สนับสนุนเชิงนโยบายแต่ ไม่ได้ขัดแย้งในการประชาสัมพันธ์และความร่วมมือในการแจกถุงยางอนามัยให้แก่ผู้ต้องชั่งภายในแดนซึ่งเป็นปัจจัย ป้องกัน(Protective factors)ทางสังคม ทำให้มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบกับ ปัจจัยด้านเพื่อนผู้ต้องชั่งที่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ในแดน เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการมีพฤติกรรมเลียนแบบ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมภายในแดน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นแรงขับทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของ ผู้ต้องชั่ง สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาวิณี บัวจรัส.(2554).พฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาใน วิทยาลัยการอาชีพแห่งหนึ่งจังหวัดชัยภูมิ พบว่าพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 60.9

การเข้าถึงบริการถุงยางอนามัยจากการศึกษาค้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึงบริการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 51.3 อธิบายได้จากการการเข้าถึงบริการถุงยางอนามัยเป็นอิทธิพลด้านสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นแหล่งประโยชน์ที่สำคัญภายใต้ภาวะความเป็นผู้ต้องขังในบริบทของเรือนจำ ซึ่งตามนโยบายยุทธศาสตร์ถุงยางอนามัยแห่งชาติ(National Condom Strategy) พ.ศ 2558 – 2560 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ถุงยางอนามัย ดังนั้นสถานพยาบาลของเรือนจำและสถานพยาบาลภายในแดนมีบทบาทในการเอื้อประโยชน์ด้านการเข้าถึงถุงยางอนามัยที่ง่ายขึ้น โดยมีตัวแปรคือพยาบาลเรือนจำและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำแดนต่างๆ การบริหารถุงยางอนามัยให้ถึงกลุ่มเป้าหมายภายใต้นโยบายป้องกันโรคเอดส์โดยใช้ถุงยางอนามัยโดยนโยบายของเรือนจำไม่ให้การสนับสนุนแบบเปิดเผย แต่เรือนจำแห่งนี้ก็ไม่ได้ปิดกั้นอุปกรณ์การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวีที่เป็นถุงยางอนามัย ประกอบกับเรือนจำมีประสบการณ์ด้านโรคระบาดเช่น วัณโรค หิด ใช้กาฬหลังแอ่น และตาแดงเป็นต้น ทำให้เรือนจำตระหนักถึงงานระบาดในการป้องกันและควบคุมโรค สอดคล้องกับงานวิจัยของเลาว์ และคณะ(Lau et al., 2013) ที่กล่าวว่าความยากลำบากในการเข้าถึงถุงยางอนามัยเป็นเหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้ติดเชื้อมีการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ ถึงอย่างไรก็ตามการเข้าถึงบริการของถุงยางอนามัยในเรือนจำยังขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างเช่น นโยบายด้านการควบคุมการออกนอกแดนของแต่ละแดน การควบคุมผู้ต้องขังระหว่างเดินทางจากแดนต่างๆมายังแดนพยาบาล จุดให้บริการสถานพยาบาลประจำแดน การจัดเก็บถุงยางอนามัยของสถานพยาบาล ภายในแดนหรือตู้ล็อกเกอร์ของผู้ต้องขัง อัตรากำลังของพยาบาลเรือนจำหรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำแดน ความพอเพียงของอุปกรณ์ของถุงยางอนามัยและอุปกรณ์ร่วมเช่น เจลหล่อลื่นรวมทั้งขนาด จำนวนขึ้น เป็นต้นโดยองค์ประกอบเหล่านี้เป็นปัจจัยในการให้บริการด้านถุงยางอนามัยแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำทั้งสิ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับความรู้ ทักษะ และการเข้าถึงบริการการใช้ถุงยางอนามัยป้องกันโรคเอดส์ของผู้ต้องขังชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)ระดับต่ำทั้งนี้อธิบายได้ว่า ผู้ต้องขังชายที่มีความสัมพันธ์กับชายใช้ถุงยางอนามัยป้องกันโรคเอดส์ได้ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้เมื่อก่อนเข้าเรือนจำและเข้าสู่ระบบการควบคุมตัวของเรือนจำ รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยเมื่ออยู่ภายใต้ขีดจำกัดในบริบทด้านการควบคุมและการรักษาพยาบาลในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ทำให้มีการปรับตัวด้านพฤติกรรมในการใช้ถุงยางอนามัยจึงนำไปสู่การเข้ารับบริการการขอถุงยางอนามัยกับสถานพยาบาลของเรือนจำและสถานพยาบาลในแต่ละแดน โดยผ่านการให้บริการของพยาบาลเรือนจำและอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ ซึ่งผลการวิจัยพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยยังอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และการเข้าถึงบริการถุงยางอนามัยอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นถ้าสถานพยาบาลเรือนจำส่งเสริมความรู้และการเข้าถึงบริการถุงยางอนามัยที่เป็นมาตรฐานที่เป็นระบบพร้อมทั้งปรับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับบริบทของเรือนจำ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยก็จะเพิ่มขึ้นด้วย

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ด้านการพยาบาล มีข้อมูลด้านการพัฒนาด้านการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับโรคติดต่อ พร้อมทั้งประเมินประสิทธิภาพด้านการบริการสุขภาพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ต่อไป

ด้านองค์กร มีการพัฒนางานด้านวิชาการด้านการรักษา และส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิจัยแก่ข้าราชการในองค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมหรือจัดตั้งชุมชนสำหรับกลุ่มเป้าหมายในแต่ละแดน เพื่อมีพื้นที่ยืนร่วมกับผู้ต้องขังหลายชั้น และเปิดกว้างให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันโรคเอชไอวีในเรือนจำ
2. เรือนจำควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการชุมชนในเรือนจำ (Drop in Center) เพื่อลดการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ลดการเสียชีวิตในผู้ติดเชื้อเอชไอวี ลดการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวเนื่องจากเอชไอวีและเพศภาวะ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. ภาษาไทย

- จิรภัทร หลงกุล และสุพรรณิ พรหมเทศ. (2555). *การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น*. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 5(2).
- ทรงวุฒิ ขวาทย์. (2541). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัด ชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. *ทัศนคติ: การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วนิดา ปาวรีย์. (2557). *พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกันโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ของประชาชนในชุมชนวัดสีสุก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร*. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.). 20(2).
- สุจิตา อินทรเพชร. (2551). *การพัฒนารูปแบบการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, คณะ พยาบาลศาสตรมหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- สุภาวดี บัวจรัส. (2554). *พฤติกรรมป้องกันการโรคเอดส์ของนักศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพแห่งหนึ่งจังหวัด ชัยภูมิ*. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ, 1(4).

2. ภาษาอังกฤษ

- Lau, T., Yu, X., Mak, W., Chaeng, Y., Zhang, J., et al. (2013). *Prevalence of inconsistent condom use and associated factors among HIV discondant couples in rural country in China*. AIDS Behaviors, 17(5).
- Nonaka, Kujiro and Takeuchi, Hirotaka. (2000). *Classic work : Theory of Organizational Knowledge*.
- Schwartz, N. E. (1975) . *Nutrition knowledge attitude and practice of high school Graduate*. *Journal of the American Diabetic Association*, 66.